

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради України
з питань аграрної політики та земельних відносин
за період роботи шостої сесії Верховної Ради України
восьмого скликання (лютий 2017 року – липень 2017 року)

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин на період роботи шостої сесії Верховної Ради України восьмого скликання протягом звітного періоду Комітет проводив засідання Комітету, комітетські слухання, в тому числі виїзні, «круглі столи», засідання робочих груп та робочі зустрічі.

Протягом шостої сесії Верховної Ради України восьмого скликання до Комітету надійшло 33 законопроекти, з опрацювання яких Комітет визначений головним, та 39 законопроектів, з опрацювання яких Комітет визначено не головним.

За поданням Комітету Верховною Радою України прийнято два Закони України:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 18.05.2017 № 2041-VIII;

2. Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» від 18.05.2017 № 2042-VIII.

Зазначений Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», з огляду на його надзвичайну важливість, заслуговує на особливу увагу, адже, реалізація прийнятого Закону дозволить побудувати європейську систему контролю безпечності харчових продуктів і кормів, зняти багато існуючих обмежень на український експорт і таким чином розширити ринки збуту. Це, в свою чергу, буде важливим стимулом для розвитку аграрного сектору та харчової промисловості України на основі найвищих європейських стандартів.

Під час опрацювання законопроект (реєстр. № 0906) отримав високу оцінку посла ЄС в Україні Хюга Мінгареллі та керівника Проекту ЄС «Удосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні» Тоні Віла, мав широку підтримку як з боку органів виконавчої влади (Мінагрополітики, Держпродспоживслужба), так і з боку галузевих бізнес асоціацій.

За поданням Комітету за результатами розгляду Верховною Радою України опрацьованих Комітетом проектів актів Верховної Ради України:

1) в першому читанні прийнято:
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення порядку передачі в оренду водних об'єктів у комплексі з земельними ділянками», реєстр. № 3157 від 21.09.2015;

- проект Закону України «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про використання земель оборони» щодо підвищення ефективності використання виділених земельних ділянок», реєстр. 4638 від 11.05.2016;

- проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про особисте селянське господарство» щодо розвитку сільського зеленого туризму», реєстр. № 2232а від 02.07.2015.

2) направлено на повторне перше читання:

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації системи державного управління у сфері сільського господарства», реєстр. № 4922 від 07.07.2016.

3) не отримали необхідної кількості голосів народних депутатів України на підтримку і вважаються відхиленими:

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового статусу земель фермерського господарства», реєстр. № 2028а від 04.06.2015;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо зняття штучних обмежень на реалізацію права на приватизацію і отримання в користування земельних ділянок», реєстр. № 3190 від 29.09.2015;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації системи державного управління у сфері сільського господарства», реєстр. № 4922-1 від 22.07.2016;

- проект Постанови Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі», реєстр. № 6241 від 27.03.2017.

Вищезазначений проект Постанови Верховної Ради України було підготовлено Комітетом за результатами проведених 21 грудня 2016 року парламентських слухань на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі», ініційованих Комітетом.

У проекті рекомендацій були враховані та систематизовані пропозиції учасників парламентських слухань – народних депутатів України, представників Кабінету Міністрів України, центральних і місцевих органів виконавчої влади, науковців, органів місцевого самоврядування, власників та користувачів земельних ділянок, профільних громадських організацій і асоціацій.

Проектом рекомендацій парламентських слухань пропонувалося доручити Міністерству аграрної політики та продовольства України розробити разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України та Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру за участі представників асоціацій органів місцевого самоврядування, профільних наукових закладів, аграрних асоціацій та спілок, громадських організацій проект Концепції національної моделі обігу земель сільськогосподарського призначення з урахуванням найкращого світового досвіду, провести його широке громадське обговорення і подати на затвердження до Кабінету Міністрів України.

Відповідно до проекту рекомендацій парламентських слухань Концепція повинна була передбачати етапи введення земель сільськогосподарського призначення в економічний обіг, а також перелік обмежень, преференцій, заборон та інших запобіжних заходів, спрямованих на захист інтересів власників і користувачів земель сільськогосподарського призначення, механізми стимулювання створення і розвитку сімейних фермерських господарств, захист інтересів вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції, удосконалення процедури їх кредитування, стимулювання розвитку кооперації у сфері сільськогосподарської діяльності, розвиток інфраструктури територіальних громад, вирішення питання зайнятості сільського населення тощо.

У проекті рекомендацій також пропонувалось передбачити, що саме на основі затвердженої Концепції будуть розроблені проекти законодавчих актів, які необхідні для реалізації української моделі обігу земель сільськогосподарського призначення.

Засідання Комітету

За звітний період відбулось 9 засідань Комітету, на яких розглянуто 46 питань, в тому числі 18 законопроектів, з підготовки і попереднього розгляду яких Комітет визначений головним.

Під час засідань Комітет активно обговорював питання, які потребували оперативного втручання і приймав відповідні рішення, зокрема, щодо ситуації на ринку мінеральних добрив, щодо відсутності фінансування з Державного бюджету України державних лісгосподарських підприємств Півдня і Сходу країни, лісові насадження яких мають надзвичайно високий рівень пожежної небезпеки, щодо ситуації, яка склалась в галузі садівництва і ягідництва у зв'язку із несприятливими погодно-кліматичними умовами в кінці квітня – початку травня поточного року тощо.

Велика увага в роботі Комітету приділялась епізоотичній ситуації в Україні, зокрема, щодо африканської чуми свиней.

Так, в порядку контрольної функції Комітет на своєму засіданні 21 лютого 2017 року обговорив питання: «Про епізоотичну ситуацію щодо африканської чуми свиней, шляхи попередження та подолання», відмітивши, що стан епізоотичної ситуації в Україні є загрозовим, і це не лише африканська чума свиней та пташиний грип, але потенційно – і вузликовий дерматит, ящур та інші захворювання.

За результатами обговорення, з метою забезпечення дієвого контролю за дотриманням ветеринарного законодавства та недопущення поширення збудників особливо небезпечних хвороб тварин, Комітет прийняв відповідне рішення, зазначивши, що поточні виклики потребують злагодженої роботи всіх гілок влади як на державному, так і на місцевому рівні.

Відповідно до зазначеного рішення Комітет звернувся до Президента України П.О. Порошенка з проханням доручити головам обласних державних адміністрацій під їх особисту відповідальність забезпечувати дієвий контроль за дотриманням ветеринарного законодавства та вживати заходи щодо недопущення поширення збудників особливо небезпечних хвороб тварин.

Також Комітет звернувся до Прем'єр-міністра України В.Б. Гройсмана з проханням особисто втрутитись у ситуацію і вжити дієвих заходів реагування, зокрема, забезпечити виконання рішення Комітету, яке містить відповідні рекомендації Кабінету Міністрів України щодо подолання негативних тенденцій.

До того ж, звернення були адресовані Першому віце-прем'єр-міністру – Міністру економічного розвитку і торгівлі України, Голові Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України С.І. Кубіву, Міністру аграрної політики та продовольства України Т.В. Кутовому і Голові Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів В.І. Лапі – заступникам голови Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України щодо особистого контролю виконання рішень Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України.

Комітетські слухання

18 квітня 2017 року, в продовження обговорення питання щодо забезпечення контрольованої епізоотичної ситуації в країні, проведено комітетські слухання на тему: «Стан епізоотичної ситуації в Україні. Забезпечення надійних та ефективних заходів ліквідації і попередження спалахів хвороб тварин».

Під час слухань зазначалось, що вирішення питання щодо забезпечення успішного розвитку тваринництва, створення сприятливих умов для експорту вітчизняної продукції на міжнародні ринки можливе при благополучній епізоотичній ситуації в країні та виконанні обов'язкових міжнародних вимог з питань охорони здоров'я тварин.

За результатами комітетських слухань підготовлено і схвалено рішенням Комітету рекомендації комітетських слухань, в яких враховані та систематизовані пропозиції учасників комітетських слухань – народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади, науковців, профільних громадських організацій і асоціацій, суб'єктів господарювання, які займаються виробництвом та переробкою продукції тваринництва, і реалізація яких, на думку народних депутатів України – членів Комітету, дозволить подолати негативні тенденції і відновити міжнародний авторитет України.

Рекомендації комітетських слухань направлені Кабінету Міністрів України, відповідним центральним органам виконавчої влади, обласним державним адміністраціям, Національній академії аграрних наук України, аграрним вищим навчальним закладам, що мають факультети ветеринарної медицини, профільним громадським організаціям і асоціаціям для їх подальшої реалізації.

14 червня 2017 року у м. Нововолинськ Волинської області були проведені комітетські слухання на тему: «Розвиток експортного потенціалу національних виробників продукції тваринного походження. Шляхи для досягнення мети, роль держави в процесі диверсифікації експортних ринків».

Виступи учасників комітетських слухань були присвячені діючим процедурам доступу на ринки різних країн для національних виробників, новітнім вимогам до процедур перед-експортної підготовки, рівню відповідності національної лабораторної мережі вимогам ЄС, діяльності державних органів щодо нарощування обсягів експорту, його диверсифікації і розширення ринків

збуту продукції тваринного походження, необхідному посиленню роботи в цьому напрямку, а також перспективам отримання Україною права експорту продукції тваринного походження до розвинених країн світу.

«Круглі столи», робочі зустрічі, утворення робочої групи

21 березня 2017 року проведено круглий стіл на тему: «Консолідація земельних ділянок, розташованих у масивах земель сільськогосподарського призначення».

Даний захід було проведено з метою обговорення в експертному середовищі шляхів здійснення консолідації земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що є необхідним для законодавчого врегулювання проблеми подрібнення земель сільськогосподарського призначення.

У заході взяли участь народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, наукових установ та громадських організацій.

Під час круглого столу народними депутатами України – членами Комітету Івченком В.Є. та Кулінічем О.І. було презентовано два законопроекти:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації використання масивів земель сільськогосподарського призначення», реєстр. № 6049 від 07.02.2017, поданий народними депутатами України Івченком В.Є., Лабазюком С.П., Кириленком І.Г. та іншими;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні», реєстр. № 6049-1 від 23.02.2017, поданий народними депутатами України Кулінічем О.І., Мірошніченком І.В., Бакуменком О.Б. та іншими.

Учасниками заходу було відзначено, що законодавче запровадження консолідації земельних ділянок сільськогосподарського призначення повинно захистити конституційні права і законні інтереси власників земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

Разом з тим, було зазначено, що консолідація земель має підвищити ефективність діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

22 березня 2017 року проведено круглий стіл на тему: «Експертиза та реєстрація сортів рослин, організація сертифікації насіння, визначення еквівалентності системи вітчизняної сертифікації насіння до міжнародних вимог».

У заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, представники центральних органів виконавчої влади, наукових установ та громадських організацій, а також дипломатичні представники посольств Республіки Франція, Королівства Нідерланди та Федеративної Республіки Німеччина в Україні з питань сільського господарства.

Учасники круглого столу обговорили питання нормативно-правового забезпечення галузі насінництва, стану сертифікації насіння і садивного матеріалу, визнання системи сертифікації насіння в Україні до вимог ЄС, стану

конкурентоспроможності насінневої галузі країни, а також сприяння залученню інвестицій у галузь.

Водночас, учасники заходу звернули увагу на існуючі проблеми галузі насінництва, зокрема, фінансування, спаду української селекції насіння, виходу вітчизняних експортерів насіння на міжнародні ринки.

Разом з тим, було відзначено, що насінництво є одним з найбільш перспективних секторів сільського господарства України, який має потенціал не лише для забезпечення внутрішніх потреб країни у якісному насінні, а і для експорту на зовнішні ринки.

24 лютого 2017 року була проведена робоча зустріч із представниками делегації із Туреччини, а саме, об'єднання фермерських господарств ТАРИШ.

Під час зустрічі обговорювались питання щодо можливості поглиблення розвитку двосторонніх відносин між Туреччиною та Україною у сфері сільського господарства, а також вивчення ринку попиту та пропозицій обох країн.

Рішенням Комітету від 23.05.2017 (протокол № 56) утворена робоча група при Комітеті з доопрацювання проекту Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (реєстр. № 5448 від 24.11.2016).

Опрацювання вхідної кореспонденції

За період роботи шостої сесії Верховної Ради України восьмого скликання у Комітеті опрацьовано 1240 документів від органів державної влади, громадських організацій та громадян.